

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 250 lir

Leto XXXV. Št. 144 (10.363)

TRST, torek, 26. junija 1979

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

CRAKIJEV ČLANEK V STRANKINEM GLASILU AVANTI

SOCIALISTI NEGATIVNO OCENJUJEJO DOKUMENT VSEDRŽAVNEGA SVETA KD

Previdne ocene liberalcev, socialdemokratov in republikancev - KPI potrjuje stališče, da ne bo nudila zunanje podpore nobeni vladi

RIM — Craxi piše danes v glasilu PSI »Avanti« da sklepno poročilo vsedržavnega sveta KD »ni veliko prispevalo k rešitvi politične krize, ki traja že predolgo«. V tem besedilu socialisti niso zasledili »novega ali politično zanimivega elementa, da bi nas lahko prepričal o tem, da se predvolilna situacija nagiba k hitri in pozitivni rešitvi«, piše Craxi in nadaljuje: »Struje v KD so začele z zgorenim korakom, po poti vlad-

Kazenski postopek proti dvema urednikoma dnevnika »La Repubblica«

RIM — V okviru preiskave o »Rdečih brigadah« je državno tožilstvo sprožilo kazenski postopek proti odgovornemu uredniku dnevnika »La Repubblica« Eugenu Scalfariju in sodnijskem kronisti istega lista Francu Coppolu zaradi širjenja lažnih in tendencioznih vesti. Do ob-

tožbe je prišlo potem, ko je list pred dnevi objavil članek, v katerem je v zvezi s preiskavo, ki zadeva podpore, ki sta jih bili deležni reviji »Metropolis« in »Pre print« in kjer sta bili omenjeni imeni socialističnih poslancev Giacomo Mancinija in Antonia Landolfija. Državno tožilstvo je objavilo v prihodnjih dneh zaslusno obtožnico. V isti zvezi pa bo preiskovalni sodnik Amato, ki sodeluje s sodnikom Gallucijem pri preiskavi o »Autonomii« in o umoru v Ul. Fani, zaslusal še urednike nekaterih drugih časopisov. Odgovorni urednik dnevnika »La Repubblica« Scalfari je izrazil začudenje zaradi obtožbe ter je poudaril, da je list preveril vesti, ki so bile objavljene.

PO UKREPIH RIMSKEGA DRŽAVNEGA TOŽILSTVA

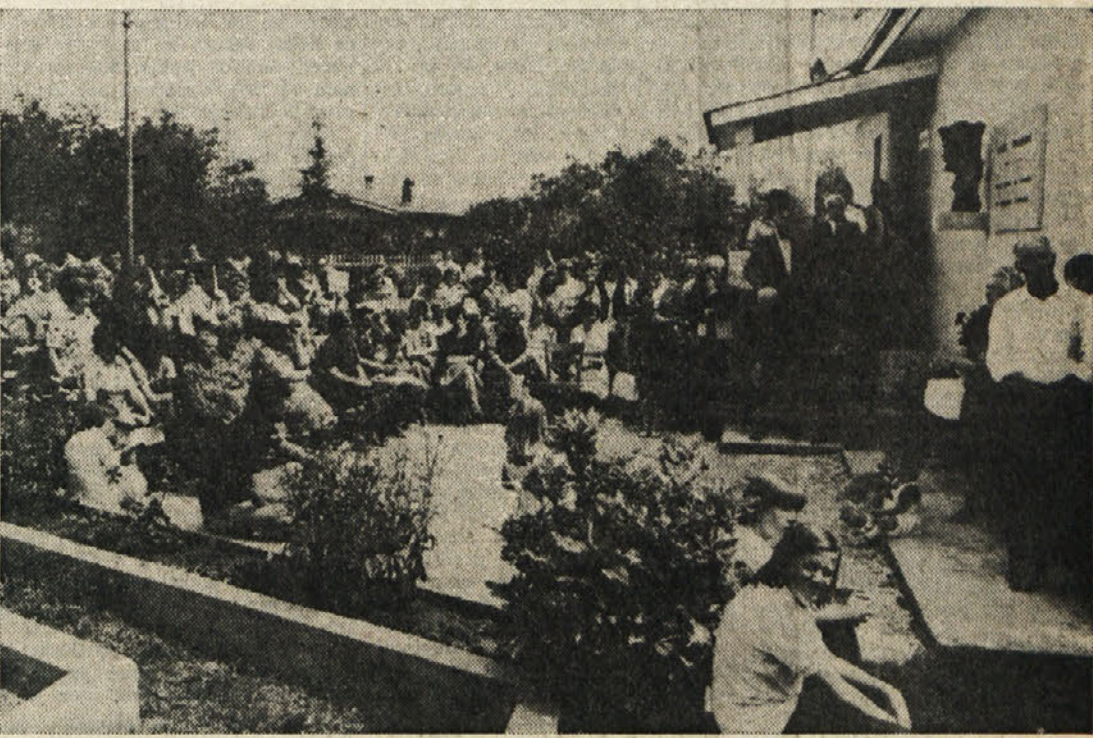
Časnikarji obsojajo preiskave v uredništvih

Preiskave so bile v rimskih dopisništvih dnevnikov »La nazione« in »Resto del carlino« - Obtožbe proti 15 časnikom

RIM — Državno tožilstvo je odredilo preiskavo v rimskih uredništvih dnevnikov »La nazione« iz Firenc in »Resto del carlino« iz Bologne. Preiskovalci so posvetili posebno pozornost uredništvu »La nazione«. Državno tožilstvo je odredilo preiskavo, ko je bil objavljen 15. junija članek, ki je vseboval obsežne izvečke obrazložitve zahteve po zapornih nalogih, ki jih je pomočnik državnega tožilca Luciano Infelisi predložil preiskovalnemu sodniku Antonio Aliprandiju v zvezi s preiskavo o dejavnosti družbe SIR. Državno tožilstvo je menilo, da je preiskava potrebna, ker bi v uredništvih utegnili najti zapise, uradne akte ali dokumente v zvezi s kršitvijo zakona, ki kaznuje raz-

devanje uradne tajnosti in samovoljno objavljane aktov nekega zakonskega postopka. Po preiskavi so zaplenili fotokopije ukrepov, časnikarju Pagliu pa so izročili obvestilo o sodnem postopku. Pozneje se je zvedelo, da je državno tožilstvo uvedlo kazenski postopek proti 15 časopisom, ki so objavili izvečke omenjenega poročila. V bistvu gre pri vsej zadevi za dejstvo, da so prizadeti časopisi objavili zahteve državnega tožilca (dokument, ki so ga zaplenili časnikarju Pagliu je bil opremljen z žigom tožilstva). Torej gre za »uradno tajnost«, ki naj bi jih posredovali časnikarjem nekateri služni funkcionarji. V zvezi s tem sta Vsedržavna federacija italijanskega tiska in Rimsko časnikarsko združenje objavila sporočilo v katerem ugotavljata, da so bila dejstva o katerih se govori (zahteva po zapornih nalogih) že znana in tisk je o tem že prej poročal. Kar pa se tiče pravne strani zadeve, poročilo pravi, da gre za pobudo državnega tožilstva, ki, kot se zdi, skuša naprtili obtožbenemu hujske prekrške kot je kršitev preiskovalne tajnosti. Ta prekršek kazenski zakonik kaznuje z denarno kaznijo, ki se lahko poravnava po upravni poti. Kršitev uradne tajnosti pa je kaznovana z zaporno kaznijo od 6 mesecev do 3 let.

Poimenovanje šole v Gabrovcu

V nedeljo so poimenovali osnovno šolo v Gabrovcu po zaslužnem revolucionarju Jožetu Srebrničju. Poročilo o poimenovanju berite na 2. strani

STANJE V NIKARAGUI ŠE VEDNO V SREDIŠČU POZORNOSTI

AMERIŠKE DRŽAVE ZAHTEVAJO ODPSTOP DIKTATORJA SOMOZE

Diktator izgublja pozicije na političnem in na vojaškem področju Sandinisti so včeraj zasedli strateško pomembno mesto Masaya

MANAGUA — Sandinistični borci, ki že tri tedne vodijo ogrožene boje z nacionalno gardio diktatorja Somoze, so včeraj v zgodnjih jutranjih urah zavzeli mesto Masaya, ki leži kakih 26 km južno od glavnega mesta. Po zavzetju, pred tem dnom dni, drugega največjega mesta v Nikaragui, Leona, je zmaga pri Masayu izredno velikega pomena. V mestu žive pretežno delavci, ki so zaposleni v tovarnah v okolici Manague. Zavezje Masaye bo verjetno imelo velik psihološki učinek ter bo pospešilo demoralizacijo Somozevih obojencev in v glavnem mestu in tudi na jugu pri mestu Rivas, kjer sandinisti koncentrirajo svoje sile. Somoza se boji padca Rivas, ker bi ta dogodek dočela negativno vplival na njegovo možnost odpora. Sandinisti namreč pritiskajo na Rivas, da bi tam namestili svojo začasno vlado.

Somozev položaj se je izredno poslabšal potem ko je bil v soboto pozno zvečer sprejet sklep - pripadniki organizacije ameriških držav OSAL, katerih zunanji ministri so zasedali v Washingtonu. V priporoč-

lu je rečeno, da bi moral Somoza odstopiti in na njegovo mesto bi morala priti demokratična vlada, ki bi bila odraz vseh političnih težav v Nikaragui. Ta sklep so ameriške države sprejele, potem ko je tri najstarejši državni sekretarji, naj se pošlje v Nikaraguo mednarodna mirovna sila. Cilj ameriške poteze je bil prozoren: skušati rešiti pred propadom nikaraguijske konservativne sile (brez Somoze) ter zaščititi nacionalno gardio. Tako se je prvič v zgodovini OSAL zgodilo, da ni bila sprejeta neka ameriška pobuda. Ko so se Vance in njegovi sodelavci zavedeli, da napredne ameriške države pripravljajo protiresolucijo, so zaprosili, da bi odložili sejo za nekaj ur. Zadržala so se mrzlična posvetovanja iz katerih se je porodilo priporočilo - sklep, ki ne vsebuje več namiga na vojaški poseg.

Eanes prispel v Jugoslavijo

BRIONI — Portugalski predsednik Antonio Ramalho Eanes je včeraj popoldne dopotoval na štiriindvajset uradni in prijateljski obisk v Jugoslavijo. Visokoga gosta je na Brionih sprejel in pozdravil predsednik SFRJ Josip Broz Tito, ki ga je tudi povabil na obisk v Jugoslavijo. Pred odhodom iz Lizbone je predsednik Eanes poudaril, da njegov obisk sodi v opredeljen Portugalske za odlično, odprto in pogumno povezovanje z vsemi narodi sveta ne glede na njihovo potratno ureditev. Kot je dejal, mu bo obisk omogočil, da bo skupaj s predsednikom Titom, državnikom, ki ima velike izkušnje in velik ugled v svetu analiziral mednarodni položaj. Obisk v Jugoslaviji bo po besedah portugalskega predsednika tudi omogočil obravnavo dvostranskih ekonomskih odnosov, ki se vedno niso razvili v tolikšnem obsegu, kot bi lahko bili. (dd)

RAZGOVORI CARTER-OHIRA UVOD V ENERGETSKI VRH

Različne interese ZDA in Japonske bo težko uskladiti s potrebami EGS

Danes v Ženevi zasedanje OPEC, na katerem bo 13 držav proizvajalk odločalo o novih podražitvah surove nafte

TOKIO — Uvod v gospodarski vrh sedmih zahodnih industrijskih držav, na katerem se bodo srečali v četrtek in petek na čelniški vlad ZDA, Kanade, Zahodne Nemčije, Francije, Velike Britanije, Italije in Japonske, se je začel včeraj s prihodom ameriškega predsednika Jimmyja Carterja. Namen njegovega uradnega obiska je predhodno usklajevanje stališča ZDA in Japonske glede energetske politike, ki bo po sili razmer odrednja tema na razgovorih sedmerice.

Takoj po protokolarnem obisku pri cesarju Hirohitsu je bilo na srečanju Carterja z japonskim ministrom predsednikom Ohira vprašanje energije prvo in najpomembnejše. Sporočila z razgovorov pravijo, da sta državnika dosegla sporazum o zmanjšanju porabe energijskih sredstev in o omejevanju petrolejskega uvoza v zahodnih državah. Predsednik ZDA in japonski ministri sta tudi govorila o potrebi, da se določijo zgornje meje za uvoz nafte v državi.

Carter in Ohira pa ne kažejo nobenega navdušenja za tako dolgo omejevanje možnosti razvoja svojih gospodarstev in bi bila pripravljena baje pristati na zamrznevanje uvoza le do konca leta 1980. Na te vesti z večeršnjih razgovorov so v krogu EGS v Bruslju že izrazili začudenje in precejšnje negotovost. Enako hladnost kažejo ZDA in Japonska do sporazuma iz Strasbourg.

Razgovori ZDA - Japonske se nadaljujejo s sodelovanjem pristojnih ministrstev obeh držav. Na najvišji ravni bodo danes obravnavali tudi vprašanja: Bliznjava - vzhoda, razmere v Aziji in odnose med ZDA in SZ po sporazumu Salt 2. Izmenjali bodo tudi mnenja o vprašanju vietnamskih beguncem in o odnosih z nerazvitimi državami. Medtem so ostali voditelji sedmerice že na poti v Tokio. Nemški kancler Schmidt se je ustavil včeraj v Moskvi, kjer se je razgovorjal z ministrskim predsednikom Kosiginom in zunanjim ministrom Gromikom o zmanjšanju vojaških sil v Srednji Evropi in, seveda, o energiji.

Spet okrvavljen asfalt obalne ceste

Trije mrtvi in en ranjen je tragični obračun prometne nesreče, ki se je pripetila včeraj zjutraj na obalni cesti pod Križem. Pri trčenju BMW goriske registracije v fiat 850 so bili mlad Doberdobec in zakonca iz Sesljana pri prici mrtvi, druga potnika BMW pa so z rešilcem prepeljali v glavno bolnišnico. Pred komaj 11. dnevi so se prav na tej cesti smrtno ponesrečili trije mladeniči. Obširno poročilo na tržaški strani

PO POKOLU V HALEBU V SIRIJI

Na celotnem ozemlju v teku lov na moža

Sodišče obsodilo 14 »muslimanskih bratov« na smrt, vendar sta samo 2 v zaporu - Napetost na jugu Libanona

BEJRUT — Glavni štab nacionalne progresivne fronte, ki združuje vse sirijske vladajoče stranke, je v uradnem poročilu potrdil, da je za vse incidente zadnjih treh let in za pokol v Halebu kriva sekta »muslimanskih bratov«, ki skušajo vnesti v državo nemir. Nacionalna fronta označuje »muslimanske brate« za fašiste, fanatike in reakcionarje, ki se »skrivajo za islamom, da bi izvajali teroristične akcije, kot obliko političnega boja«.

Po pokolu v Halebu so oblasti sprejele vrsto izrednih varnostnih ukrepov, tudi zato, ker kaže, da je politični uboj nadaljujejo. Po še nepotrjenih vestih naj bi namreč včeraj ubili namestnika poveljnika zloglasnih zaporov v Damasku. Obračun pokola, ki pa ni še dokončan, je sedaj kakih 60 mrtvih, kajti v zadnjih dneh je v bolnišnici umrlo še 20 kadetov. Ranjenec je vedno v katerih pa so nekateri že umrli smrti nevarnosti. Nadaljuje se tudi lov za morilci, ki pa je zaenkrat neuspešen, kar kaže na dejstvo, da so se teroristi zatekli v tujo. V Siriji se odločen tisk enoglasno zagovarja proti Izraelu, ZDA in egipčanskemu predsedniku Sadatu, češ da so »nageli muslimanske brate in jih prisilili izvesti celo serijo političnih ubojev«. Tisk nadalje objavlja tudi izjave muslimanskih sunit-skih šejikov, ki vsi po vrsti obsojajo dejavnost sobratov. Nekateri so celo izjavili, da so »morilci prodali svoje duše hudiču«. Libanonski faalangistični radio je včeraj objavil vest, da oblasti iščejo krivce pokola v Halebu, tudi v palestinskih begunskih taboriščih. Radio je tudi sporočil, da so aretirali najmanj 50 palestinskih borec, poleg tega pa tudi odkrili veliko količino orožja in municije. Sicer pa je sodišče v

Francoske oblasti bodo izročile Italiji fašista Maria Tutija

FIRENCE — Francoske oblasti bodo izročile Italiji fašističnega terorista Maria Tutija tudi zaradi atentata na vladar »Preccia del sud«. Do tega atentata je prišlo 15. do 15. aprila 1975, ko je eksplozivni naboj razstrelil železniški tir v bližini postaje Figline Valdarno. Le srečnemu naključju je treba pripisati dejstvo, da vlak ni iztril, sicer bi strmo padel v Arno. Koliko žrtev bi terjal ta atentat lahko sklepamo iz dejstva, da se je s tistim vlakom pešalo približno 1.200 oseb.

Spet okrvavljen asfalt obalne ceste

Trije mrtvi in en ranjen je tragični obračun prometne nesreče, ki se je pripetila včeraj zjutraj na obalni cesti pod Križem. Pri trčenju BMW goriske registracije v fiat 850 so bili mlad Doberdobec in zakonca iz Sesljana pri prici mrtvi, druga potnika BMW pa so z rešilcem prepeljali v glavno bolnišnico. Pred komaj 11. dnevi so se prav na tej cesti smrtno ponesrečili trije mladeniči. Obširno poročilo na tržaški strani

FORMALNO SE MORAJO ŠE VEDNO ZAGovarjati ZARADI PETOVELJSKEGA ATENTATA

Goriški obtoženci pred končno oprostitvijo?

BENETKE — Že sam sodnik, ki so vodili preiskavo o izkrivljanju preiskave o petoveljskem atentatu so soglasali, da je ta atentat »političen«. Ti obtoženci pa s politiko nimajo nič skupnega. Tako je dejal včeraj goriški odvetnik Nereo Battello na prizivni razpravi proti šestim Gorčanom, ki so še vedno formalno obtoženi petoveljskega atentata. Po trditvah odvetnika Battella je bilo politično ozadje atentata jasno že od vsega začetka, vendar pa se preiskovalci sploh niso potrudili, da bi ga kakorkoli razkrili. Tako so aretirali šest obtožencev,

ki nimajo nič skupnega s »politiko« in jih po krivici obtožili umora treh karabinerjev. Goriški odvetnik je nato ovrgel obtožbe, osnovane na izjavah »supervizorja« Walterja Di Biaggia, ki je sam neštetokrat zašel v protislovja, kar pa očitno preiskovalcem ni motilo. Odvetnik Umberto de Luca iz Verone je nato poudaril površnost preiskovalcev, ki jim, iz njihovega dela sodeč, ni bilo nikoli do tega, da bi dejansko odkrili atentatorje. Teh šest Gorčanov, je dejal de Luca, bodo morali sodniki popolnoma oprostiti, kajti le to bo omogo-

čilo začetek nove preiskave, seveda v »črni smeri«, kajti sedaj je že povsem jasno, da so za petoveljski atentat odgovorni samo fašistični prevratniki. »Sumimo na, da ni prave volje, da bi ponovno začeli s preiskavo o petoveljskem atentatu. To je treba pripisati prostostrel, ki delujejo na škodo oblasti in institucij«, je poudaril de Luca. Ta črna slika zadeva vidensko nacifasistično celico, pri kateri je sodeloval mladi demitarski skrajnež Carlo Ciuttini, ki je danes dejansko prvi osumljenec za petoveljski atentat. Ciuttini, ki je bil v odsotnosti obsojen na 14 let za-

pora zaradi preusmeritva letala na letališču v Ronkahu, pa je pravosodno zbežal. Odvetnik de Luca je včeraj izredno poudaril, da je Ciuttini zbežal, ker so mu to dopustili, saj je več mesecev po petoveljskem atentatu še mirno krožil po videnskih ulicah, ker so karabinerji z izredno naglico arhivirali tisti del preiskave, ki bi lahko privedel preiskovalnega sodnika na sled fašističnim atentatorjem. Z včerajšnjo razpravo se je proces dejansko končal. Nadaljeval se bo v četrtek, ko bodo sodniki verjetno v poznih dopoldanskih urah izrekli razsodbo. (bbr)

Poseben odbor za vietnamske begunce

RIM — Na včerajšnji seji ministrskega sveta je predsednik Andreotti poročal o pobudah in stikih, tudi na mednarodni ravni, v korist vietnamskih beguncev, v skladu s pozivom predsednika republike. Andreotti je sporočil, da je bil v ta namen imenovan koordinacijski odbor pri predsedstvu vlade, ki ga bo vodil poslanec Zamberletti.

V PRIREDBI VAŠKE SKUPNOSTI

Uspel tradicionalni vaški praznik v Praprotnu

Prireditev je obsegala pokušno doma-
čih vin, kulturni in zabavni program

Z zabavnimi igrami in plesom ob
zvokih ansambla L. Furlan se je
sinoči zaključil v Praprotnu triden-
ni vaški praznik. Tudi letos je
praznik odlično uspel, za kar gre
glavna zasluga poštvovalnim do-
mačinom, ki so poskrbeli za res pe-
ster kulturni in zabavni program.
Prireditev je med drugim obsegala
pokušno vin, ki so jih prispevali
domačini: Alojz Lupinc, Danilo Lu-
pinc, Bruno Cante, Alojz Cante, An-
gelo Škerk, Pepi Zidarič, Ivo Zida-
rič, Boris Škerk, Angelo Peric, Bog-
dan Cante, Jože Trampuž, Jože in
Aldo Šušteršič.

V soboto je bilo na sporedu tek-
movanje v briškoli, o katerem smo
že poročali in mladinski ex tempo-
re. Kljub slabemu vremenu je ta
odlično uspel, saj se ga je udele-
žilo kar 56 mladih tekmovalcev. V
večernih urah je komisija, ki jo
so sestavljali umetniki Zora Koren-
škerk, Franko Vecchiell, in prof.
Magda Tavčar, razglasila imena
zmagovalcev. Otroci so bili glede
na starost razdeljeni na 4 skupine.
Tisti, ki so zasedli prva mesta, so
prejeli v dar pokale, ostali pa sre-
brne in bronaste kolajne, kot tudi
razne slikarske potrebine. Uvr-
stitev pa so naslednje: skupina A —
otroški vrtec — Dunja Pertot, Ga-
briela Pieri, Silvi Capelli, Dejan
Gruden; skupina B — 1. in 2. r.
osnovne šole — Roberto Capelli, Ta-
ti Hrovatin, Elizabeta Popović, Igor
Cante; skupina C — 3., 4., 5. r.
osnovne šole — Erika Grilanc, Ra-
dovan Doljak, Andrej Legiša, Mau-
ro Franza; skupina D — Martina
Pertot, Peter Doljak, Martina Sar-
do, Emanuela Trampuž.

V nedeljo popoldne je bilo na pro-
gramu tekmovalstvo v košnji. Za to
tekmovalstvo je vladalo precejšnje
zanimanje, saj so dandanes stroji
že skoraj povsem nadomestili to de-
lo in imajo torej takšne pobude et-
nografsko in zgodovinsko vrednost.
Kosci so se ob predvideni uri zbrali
na prireditvenem prostoru, nato pa
ob spremljavi harmonike odšli na
travniki pod vasjo. Dela so se seve-
da lotili kar se da pristno, tako da
ni manjkalo dobrega razpoloženja.
Ob zaključku tekmovalstva je bilo za
tipičnega kraškega kosca izbran
Ludi Kante iz Sempolaja, za grab-
ljo pa Tatjana Legiša (Vige). Med
tekmovalci so se najbolje uvrstili
Pepi Perčić — Salež, Srečko Milič —
Sempolaj, Albert Škerk — Trnovca.

Na tekmovalstvu je nastopil tudi
komaj desetletni Martin Frandolič
iz Slivnega. Praznik se je kot re-
čeno zaključil včeraj. Omeniti je še
treba hvalevredno pobudo, da so
organizatorji namenili izkupice pri-
reditve za obnovo spomenika
padlim. (ir)

Zaplesali so
in zapeli...

V nedeljo zvečer se je v Križu
zaključil drugi del otroškega folklor-
nega srečanja «Zaplesimo, zapoj-
mo...». Medtem ko je bil sobotni
večer v organizaciji prosvetnega
društva Tabor, je bil nedeljski go-
stitelj športno društvo Mladina, po-
krovitelj celotne prireditve pa je bi-
la Slovenska prosvetna zveza.

Prireditelj je najprej nameraval
organizirati prireditev na odprtem,
zaradi tehničnih težav je pa večer
potekal v ljudskem domu. Naj re-
šimo na ljubno pismo, da je bilo
hladnejše v dvorani, kot pa na pro-
stem, najbolj vroče — zrak in oz-
račje — je pa bilo seveda za odrom,
kjer je bilo težko miriti živčave ne-
strpnih mladih nastopajočih.

Nastopali so otroci raznih starosti,
od predšolskih tih do dijakov nižje
srednje šole, v raznobiranih nošah
z raznolikimi točkami. Z razliko
od sobote so bili prisotni otroci iz
Sempolaja, medtem ko je bil ta večer
odsoten škedenj. Skupine iz Kri-
ža, z Opčin, iz Saleža, iz Nabrežine
in iz že omenjenega Sempolaja, so
prikazale ples iz Gorenjske, s Sta-
jerskega, dalje prekmurske, belo-
kranjske in južne plesne. Prvi so
nastopali najmlajši epesalci, ki so
v belih srajčkah prikazali vrsto i-
gric, zraven so pa še zaplesali in
zapeli. Kot se vsak starejši lahko
spomni, so bile še pred nekaj leti
srajčke edino otroško oblačilo in
zdi se, da so se otroci v njih dokaj
dobro počutili, saj so se na odru
prav pristrčno zabavali. Ta točka
je bila prav prijetna novost.

Kot gosta sta nastopala otroška
zbor Sloveniki šopek iz Mackolj in
prosvetnega društva Lonjer - Kati-
nara.

Oba večera dasta upati, da bo to
srečanje doživel prihodnje leto tu-
di tretjo revijo, ki bo dokazala po-
doben napredek, kot ga je bilo za-
znati letos v primerjavi z lanskim
srečanjem. (nak)

VESTI S KOPRSKEGA

Spomenice zamejskim
Slovincem na zboru
Lestvikove brigade

Na tradicionalnem srečanju nek-
danjih partizanskih borce/ osme
Lestvikove brigade v Pobežih pri
Kopru so podelili nad 100 spomenic
preživelim borcem in svojem pa-

dlih borcev iz zamejstva. Mnogi,
zlasti iz Boljunca, Ricmanj, Boršta,
Doline in Nabrežine, so prišli osebno
na slavnost, drugim pa bodo izročili
priznanja naknadno.

Lestvikova brigada se je bojevala
med NOB na Dolenjskem in Notranj-
skem, v njej pa je bilo veliko šte-
vilno borcev iz Slovenskega Primorja
in iz zamejstva. Zato so udeleženci
proslave toplo pozdravili zamisel or-
ganizatorjev, da je bilo tradicional-
no tovariško srečanje, tokrat prvič
na Primorskem. Naj omenimo tudi,
da so se v sestavi brigade nekaj ča-
sa borili tudi borci italijanske na-
rodnosti kot IV. bataljon, ki se je
pozneje priključil k novostanovlje-
ni brigadi Fontanot. Ti borci so med
drugim opravili tudi pomembno na-
logo: prenos ranjenec v bolnišnice
v Kočevskem Rogu.

Na proslavi v Pobežih je govoril
o slavni poti brigade nekdanji ko-
misar Janez Peravšek, v imenu ita-
lijanskih partizanov pa Plinio To-
masin. Udeleženci so tudi položili
venec pred spomenik žrtvam fašiz-
ma, v kulturnem sporedu pa so so-
delovali pevci, godbeniki in pionir-
ji iz Pridvora.

L. O.

V SOBOTO, NEDELJO IN VČERAJ V BOLJUNCU

Nove pobude znatno obogatile
tradicionalno šagro na «Gorici»

Uspel tek po vaških ulicah in otroški ex tempore - Zanimi-
va etnografska razstava v rojstni hiši Frana Venturinija

Po več letih so se Boljuncani odlo-
čili, da priredijo tradicionalno ša-
gro spet na «Gorici» in ne na «Ja-
ma», kot zadnja leta. To je bila za-
nje težka odločitev, saj je bil mar-
siško mnenja, da šagra na «Gorici»
ne bo uspela. «Gorica», kot imenuje-
jo domačini trg sredi vasi, je namreč
veliko večja kot «Jama» in zato je
za organizacijo takega vaškega
praznika potrebno mnogo več ljudi.

Vse bojzani in negotovosti pa so
se po končani šagri sprevrgle v
zadovoljstvo in zadoščenje: «Gorica»
je bila namreč vse tri dni polna o-
biskovalcev. Preživeli so se okoli do-
bro založenih kioskov, kjer so šte-
vilni vaščani neutrudno prodajali
dobro jedajo in domačo kapljico, ki
sta se vsekakor prilagela.

Kot vsako leto so pripravili tudi
letos prijeten kulturni spored. Sode-

lovski harmonikaški ansambel GM
«Synthesis 4», pevski zbor «Andrej
Paglavac» iz Podgore in učenci o-
snočne šole «Fran Venturin» iz Bo-
ljunca. Za razvedrilo sta zvečer i-
grala, v soboto in nedeljo ansambel
«Supergrup» v ponedeljek pa doma-
ča godba na pihala, da so bili za-
dovoljni tako mlajši kot starejši.

Nedeljski dopolden je bil še po-
sebej namenjen mladini, oziroma o-
trokom. Že navsezgodaj je bilo na
«Gorici» vse živo. Mladina in otro-
ci so se namreč pomerili v teku po
vaških ulicah. Nekateri pa so si raje
izbrali slikarski «ex tempore». Ker
pa so se vsi izkazali in se potrudili,
so bili zvečer, med kulturnim pro-
gramom, tudi vsi nagradjeni.

Veliko zanimanja je vzbudila tudi
etnografska razstava ki je bila v
rojstni hiši domačega skladatelja

Frana Venturinija. Obiskovalcem so
razstavo tudi izprano obrazložili, saj
bi morda marsikdo ne razumel o-
menga oguljenih starih predmetov in
slik o vaških navadah in običajih.
Med ohranjenimi običaji je tudi kres
na predvečer sv. Ivana, ki je v so-
boto zvečer vzplamtel na «Jami» in
ob katerem je pel domači pevski
zbor «France Prešeren», kar je u-
stvarilo prijetno vzdušje.

Šagra je torej dobro uspela. K
uspehu so pripomogli predvsem va-
ščani, ki so sodelovali v velikem
številu, kar dokazuje, da je še mno-
go ljudi, ki hoče ohraniti stare pri-
ljubljene navade. (fp)

Odprtje trim-steze
na šoli Kajuh

Sodelovanje med šolniki in starši
ter med šolo in skupnostjo, ki jo ob-
kroža — o tem vselej veliko go-
vorimo, vendar do konkretnega sode-
lovanja v resnici ne pride tako po-
gosto. Če pa bi morali navajati pri-
mere, bi prav gotovo ne mogli pre-
zreti gropanjsko-padrške osnovne šole
«Karel Destovnik-Kajuh», ki je v
tem pogledu dosegla zavidljive re-
zultate. Zadnji primer je odprtje
trim-steze, ki je prva tovrstna po-
buda na naših šolah v zamejstvu
sploh. Objekt so zgradili v sode-
lovanju med učitelstvom, starši in
drugimi ljudmi iz obeh vasi, ki jim
je šola pri srcu. Gropanjsko-padrška
šola postaja skratka nekakšen cen-
ter družbeno-kulturnega življenja v
teh krajih.

To se je pokazalo zlasti v nede-
ljo, ko so trim-stezo slovesno odprli.
Slovesnosti se je udeležilo veliko
ljudi, ki so z užtkom sledili res ljub-
kemu nastopu otrok vrta in osnov-
ne šole na prostornem vrtu, kjer so
uredili športno stezo. Poleg recita-
cij in pesmi so otroci prikazali iz-
virne ritmične vaje. O tej prireditvi
bomo še poročali.

● Tržaška občina sporoča, da bo
do 31. decembra 1980. razstave do-
mačih vin 30. junija in 1. julija od
12. do 24. ure zaprte za promet vse
ceste v vasi.

● V četrtek, 28. junija ob 18.30 se
sestane na izredni seji tržaški po-
krajinski svet, ki bo obravnaval ne-
katera nova in zaostala vprašanja.

PRIJATELJSKO SREČANJE V SPACALOVİ KRAŠKI HIŠI

V diapozitivih sinteza realnega
in Spacalove umetniške presnove

Prijateljsko srečanje, ki ga je
priredil naš slikar - umetnik. Lojze
Spacal v svoji kraški hiši v Škrbini
pri Komnu, je nudilo priložnost za
ogled barvnih diapozitivov, ki jih je
posnel in predaval Sergio Sergas.

Takoj je treba povedati, da ni šlo
za diapozitive v običajnem prikazu,
marveč za posebno tehniko predva-
janja, v kateri se posamezni diapoz-
itivni prekrivajo in prelivajo eden v
druga in tvorijo tako zaokroženo
tematiko nanašajočo opremljeno z
glasbeno spremljavo. Sergio Sergas
je pri tem izpridal ne le izredno izo-
stren poslušal za ubranost žive natu-
re z njeno Spacalovo umetniško pre-
sno, marveč tudi avtentičen u-
metniški pristop k sami fotografiji
oziroma njeni interpretaciji in ne
le faktografski vlogi.

Dianaznanka, če jo smemo tako
imenovati, ima tri dele: prvi ob-
sega komenski Kras, ki se iz širše-
ga horizonta pejzaža prenese kot
odsev na Spacalovo kraško hišo, nje-
ne interiere in njegovo umetnost in
slikah in grafikah; drugi prikazuje
istrski Kras in obalo, spet z refleksi
v umetniškovi piranski hiši in inter-

pretaciji morja in pejzaža, tretji pa
Ričarno skozi realno tragičnost
zgradbe in spet seveda skozi umet-
nikovo vizualno pretresljivo tragedi-
je človeštva, ki se je odigravala za
njenimi zidovi in izven njih v letih
osvobodilne epopeje.

Avtorju diapozitivov oziroma, na-
mizanje je uspelo ustvariti trenutke
pristnega doživljanja in podoživlja-
nja Spacalove umetniške redukcije
stvarnosti na bistveno, ki pa ven-
darle ohranja vso pristnost ambien-
ta, ki se prav skozi umetniškovo sin-
tezo ponovno vrača v gledalčevih o-
čeh v elementarnost realnega. Go-
tovo bi k takemu podoživljanju še
bolj prispevala glasba, ki bi izha-
jala iz ambienta in njegovih značil-
nosti.

Prijateljskega srečanja ob razgla-
dovanju po umetniški kraški doma-
čiji, urejeni z umetniškimi navdi-
hom ob spoštovanju pristnosti kraš-
kega ambienta, so se udeležili šte-
vilni slovenski in italijanski gostje
iz kulturnega in družbenega življe-
nja, časnikarji in generalni konz-
SFRJ Štefan Cigoj in konzul Loj-
Kante. (jk)

CANKARJEVA

ZALOŽBA

LJUBLJANA,

Kopitarjeva 2

V VSAKO SLOVENSKO HIŠO - KNJIGI,
KAKRŠNI NA SLOVENSKEM
IZIDETA ENKRAT
ALI DVAKRAT V STOLETJU!

ZAKLADI SLOVENIJE
TEMELJNO DELO O NARAVNIH
LEPOTAH TER UMETNOSTNIH
IN DRUGIH VREDNOTAH
SLOVENIJE!

Najlepše, najzanimivejše, najpo-
membnejše na naši zemlji od nek-
daj do danes predstavljajo

ZAKLADI SLOVENIJE

336 strani
v izboru prek 30 strokovnih
sodelavcev
s sodelovanjem 80 fotografov
s 600 slikami
od tega 440 barvnih
z besedilom Matjaža Kmecla

Monografija, ki ostri pogled v našo
zgodovino in sedanost; knjiga, ki
nam odstira podobo preteklih ro-
dov in našo za danes in jutri.

Cena: 590 din (6 obrokov)

ZGODOVINA SLOVENCEV,
KNJIGA, KI ZAJEMA
SLOVENSKO ZGODOVINO
OD PRADAVNINE
DO DANAŠNJEGA ČASA
ZGODOVINA SLOVENCEV

— knjiga, ki jo je Cankarjeva založ-
ba pripravila s skupino najvidnejših
zgodovinarjev, je po mnogih deset-
letjih spet reprezentativni prikaz
naše zgodovine v eni knjigi, po na-
činu in celovitosti pisanja ter z bo-
gastvom slikovnega in ponazorilne-
ga gradiva pa izrazita novost so-
dobnega založništva.

964 strani
630 barvnih in črno-belih slik
60 barvnih zemljevidov
60 grafiknov, preglednic, diagra-
mov
cena: 990 din
(10 obrokov)

Predstavitve obeh knjig bo danes ob 19. uri v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška
20, Trst.

Knjige bodo predstavili njihovi najpomembnejši avtorji — prof. dr. Bogo Grafe-
nauer, dr. Milica Kacin - Wohinčeva, dr. Matjaž Kmecl, Marjan Krušič ter pred-
stavnik Cankarjeve založbe.

NAROČILNICA — PD (za naročnike v Jugoslaviji)

Priimek in ime _____
Naslov _____
Zaposlen(a) _____
Naslov del. org. _____
rojen(a) _____ reg. št. os. izk. _____ izd. _____
Nepreklicno naročam knjigo _____
Račun bom poravnal(a) na obroke — v enkratnem znesku (ustrezno podčrtaj)
Datum _____ Podpis _____

Naročniki iz Italije lahko naročijo knjigi v tržaški knjigarni Ulica sv. Frančiška 20, TRST